

deSingel
89-90

Desguinlei 25 - 2018 Antwerpen
03/237.61.58

DANS

ROSAS
STELLA

14 EN 15 MAART, 10 EN 11 APRIL 1990

CHOREOGRAFIE Anne Teresa De Keersmaeker
ASSISTENT Jean-Luc Ducourt
GECREËRD MET EN GEDANST DOOR Fumiyo Ikeda
Marion Levy
Nathalie Million
Carlotta Sagna
Johanne Saunier
MUZIEK György Ligeti,
Symfonisch gedicht voor 100 metronomen
Acht Etudes voor piano
TEKSTEN materiaal o.a. geïnspireerd op 'Rashomon'
van Runosuke Akutagawa,
'Stella' van J.W. von Goethe, filmscript
'A streetcar named desire' van Tennessee Williams
DRAMATURGIE Marianne Van Kerkhoven
SCENOGRAFIE Herman Sorgeloos
KOSTUUMS Annette De Wilde/Rosas
FOTO'S Herman Sorgeloos
Wolfgang Kirchner
PRODUKTIELEIDING Frank Vandezande
DAGELIJKE LEIDING Véronique Verbruggen

MEDEWERKING AAN DE PRODUKTIE Kaaitheater Brussel
Toneelschuur Haarlem

STELLA is een produktie van ROSAS in coproductie met

Théâtre de la Ville, Paris
Hebbeltheater, Berlin
Festival d'Été de Seine-Maritime, Rouen
deSingel, Antwerpen

begin voorstelling 20.00 uur
einde voorstelling 21.30 uur

geen pauze

ANNE TERESA DE KEERSMAEKER

- 1960 geboren in Mechelen
- 1978-1980 studies aan het Mûdra in Brussel
- 1980 creatie van Asch
- 1981 studies aan the School of Arts, New York City
- 1982 creatie van Fase, four movements on the music of Steve Reich, gedanst door haarzelf en Michèle Anne De Mey.
- 1983 oprichting van haar dansgezelschap ROSAS.
- 1983 creatie van Rosas danst Rosas
- 1984 creatie van Elena's Aria
- 1984 onderscheiden met de Zilveren CJP-prijs
- 1986 creatie van Bartok/Aantekeningen
- 1987 creatie van Verkommenes Ufer Medeamaterial Landschaft mit Argonauten, van Heiner Müller
- 1987 creatie van Mikrokosmos-Monument/Selbstporträt/Bewegung Quator N 4", een drieledig programma met live-uitvoering van Bartok en Ligeti
- 1988 ontvangt de Bessie Award, de belangrijkste onderscheiding voor dans in de Verenigde Staten, voor Rosas danst Rosas.
- 1988 creatie van Ottone, Ottone, gebaseerd op de opera L'incoronazione di Poppea van Claudio Monteverdi, gedanst door 16 dansers.
- 1989 ontvangt de 'Eve du spectacle de la presse' vanwege de Belgische Franstalige pers.
- 1990 creatie van Stella

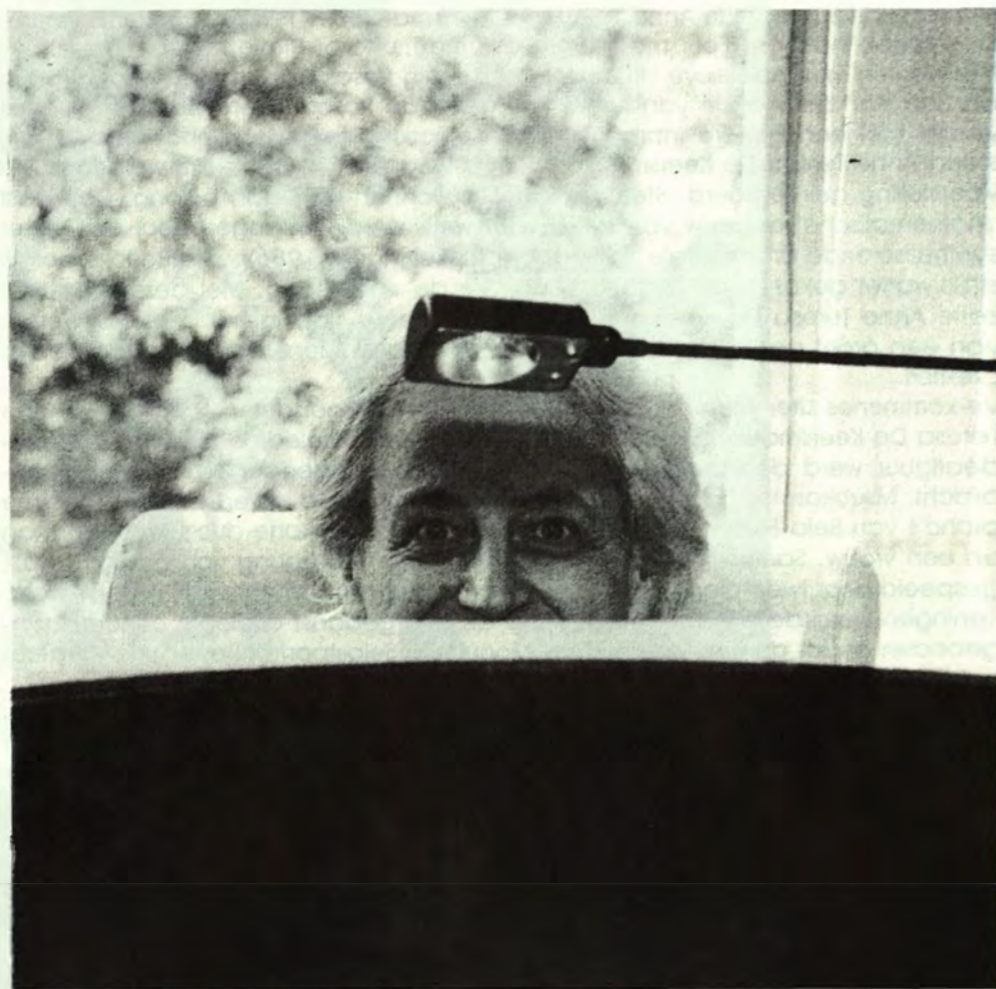

foto Maarten Lampman

Na *Asch* (1980) maakte Anne Teresa De Keersmaeker in 1982 haar internationale doorbraak met *Four movements on the music of Steve Reich*. Hierin stond het werken met repetitieve structuren centraal. In *Rosas danst Rosas* - dat meteen ook de start betekende van het dansgezelschap Rosas - werd deze repetitiviteit verrijkt met een grotere inbreng van de emotionaliteit. Met *Elena's Aria* (1984) sloeg Anne Teresa De Keersmaeker nieuwe wegen in: tekst en film werden in de voorstelling geïntegreerd. Steer en emoties wonnen nog aan belang. De haast 'mathematische' opbouw van het eerder werk werd vervangen door een meer synthetiserende dramaturgie. In *Bartok/Aantekeningen* (1986) werd Bartoks vierde strijkkwartet gekozen als uitgangspunt voor de voorstelling. Met deze productie zette Anne Teresa De Keersmaeker een belangrijke stap in het in elkaar weven van een groot aantal parameters. Structuur en gevoelens wonnen er aan complexiteit.

Verkommenes Ufer Medeamaterial Landschaft mit Argonauten (1987) was Anne Teresa De Keersmaekers eerste regie. Heiner Müllers drieledige tekst rond de Medeafiguur werd door haar op een sobere en indringende wijze in beeld gebracht. *Mikrokosmos* (1987) is een korte choreografie op zeven stukjes voor twee piano's van Bela Bartok; het werd uitgewerkt als zeven korte duo's van een man en een vrouw. Samen met *Monument/Selbstporträt/Bewegung* van György Ligeti, gespeeld door twee pianisten en de gedanstte Bartokfragmenten uit *Bartok/Aantekeningen* werd deze korte choreografie als een gedanst drieledig concert aangeboden onder de titel *Mikrokosmos Monument/Selbstporträt/Bewegung Quatuor n 4*.

Ottone, Ottone (1988) had als uitgangspunt *L'incoronazione di Poppea* van Monteverdi. Deze opera vertelt het verhaal van Nero die zijn vrouw Ottavia verstoot om zijn geliefde Poppea tot keizerin te kronen. *Ottone, Ottone* werd gedanst door acht danseressen en acht dansers. Op 2 maart 1990 ging *Stella*, de nieuwste productie van Anne Teresa De Keersmaeker, in première in de Toneelschuur in Haarlem.

GYÖRGY LIGETI

Ligeti is een van de belangrijkste hedendaagse componisten. Belangrijke werken zijn o.m. *Apparitions* (1958-59), *Atmosphères* (1961), *Aventures et Nouvelles Aventures* (1962-63), *Ramifications* (1968-69), *Requiem* (1969), *Kammerkonzert* (1969-1970), *Clocks and Clouds* (1972-1973), *Monument/Selbstportrait/Bewegung* (1976), *Le Grand Macabre* (1974-1977), *Trio für Violine, Horn und Klavier* (1982).

Zijn Symfonisch Gedicht voor 100 Metronomen ontstond in 1962: 100 metronomen, tikkend met verschillende snelheden, worden tegelijkertijd in gang gezet. Het stuk eindigt wanneer de laatste metronoom ophoudt met tikken. Het idee van een mechanische tik-takmuziek achtervolgde Ligeti reeds sinds zijn kindertijd, zo vertelt hij zelf. Dit concept van het 'opstapelen' van ritmische schema's met verschillende densiteit wordt verder uitgediept in zijn *Acht Studies voor Piano*, die hij schreef vanaf 1985 o.a. voor de Duitse pianist Volker Banfield. Hiermee knoopt hij aan bij de traditie van composities voor piano als solo-instrument. Ze kregen respectievelijk de naam van 'Wanorde', 'Lege Snaren', 'Geblokkeerde toetsen', 'Fanfares', 'Regenboog', 'Herfst in Warschau', 'Galamb borong' en 'Fem'. Deze studies vormen het belangrijkste muzikale vertrekpunt voor *Stella*, de nieuwe choreografie van Anne Teresa De Keersmaeker.

ROSAS OPNIEUW IN DESINGEL!

Na *Ottone, Ottone*, waarbij Monteverdi's opera *L'Incoronazione di Poppea* als uitgangspunt diende, staat Anne Teresa De Keersmaeker opnieuw op deSingelaffiche met haar nieuwste werk. Anders dan bij *Ottone, Ottone*, zit in *Stella* geen echte verhaalstructuur. Het is een choreografie voor 5 danseressen. Hiervoor koos Anne Teresa De Keersmaeker de muziek van de Hongaarse hedendaagse componist György Ligeti, wiens werk ook al door haar voor *Mikrokosmos* gebruikt werd. De muziekkeuze is voor Anne Teresa De Keersmaeker nooit willekeurig. Het is er haar steeds om te doen, binnen een bepaald spanningsveld en via haar eigen bewegingsidioom, de emoties die de partituur oproept, in beeld te brengen. Muziek en dans vormen bij haar een organische eenheid. De kleur en de textuur van de muziek bepalen meteen ook het karakter van de voorstelling. Dit betekent evenwel niet dat Anne Teresa De Keersmaeker steeds

gedwee met de muziek meegaat. Zoals altijd levert zij commentaar op de partituur. Verwijzingen ook naar het alledaagse leven, hier en nu. Haar choreografieën hebben een grote spankracht, precies vanwege de contrapunten, omdat zij andere wegen bewandelt dan de muziek strikt genomen voorschrijft.

In Anne Teresa De Keersmaekers verhaal vechten eigentijdse mannen en vrouwen voor het behoud van hun territorium. Een heel fysieke voorstelling, waarin stiltes en kleine, aarzelende gebaren voor zeldzaam mooie momenten zorgden. Hoe subtiel werd het lichamelijke verlangen, hoe door en door menselijk de vertwijfeling en de verscheurdheid ten tonele gebracht! Waar teveel ernst in tranerige pathetiek dreigde te vervallen, werd die tijdig met de nodige humor gerelativeerd. Het hele register van emoties werd opengegoid.

In Stella bouwen 5 danseressen samen aan een universum. Ieder heeft er zijn eigen reisweg. Ieder hanteert er zijn eigen materiaal. Soms ontmoeten ze elkaar: dansend op één van Ligeti's pianostudies, of in een wilde ren door de ruimte of in een verstilde, statische pose. Muziek, geluiden, teksten, handelingen en dans vloeien in elkaar, contrasteren, harmoniëren of leiden tot nieuwe situaties en associaties: een wereld van extremen en van al wat daar tussen ligt.

In het najaar van 1990 wordt aan Stella een tweede deel toegevoegd, op basis van de Zes sonates voor solo-viool (opus 27) van de Belgische componist/violist Eugène Ysaÿe (1858-1931). De twee delen samen zullen tot één voorstelling samengevoegd worden, waarbij de muziek live wordt uitgevoerd door een pianist (voor de Ligeti-composities) en violist (voor de Ysaÿe-sonates). Het Ysaÿe-deel zal door mannen gedanst worden. Door de muziek live in de voorstelling te betrekken, krijg je een confrontatie van de virtuositeit van de solomuzikanten met die van de dansers. Ook al verloopt het creatieproces in twee delen, toch wordt van bij aanvang met dit dubbele concept rekening gehouden. Het gaat dus niet om een dansavond waarin diverse werken

van eenzelfde choreografe naast elkaar worden geplaatst, maar een volledig geïntegreerde creatie, opgebouwd vanuit één enkel dramaturgisch ontwerp. Deze productie zal eveneens in deSingel te zien zijn in januari 1991.

TWEE BIJKOMENDE VOORSTELLINGEN VAN STELLA
IN DESINGEL

OP 10 EN 11 APRIL 1990 OM 20 UUR!

TOURNEE LIGETI 1990

VRIJDAG	2/3	Toneelschuur, Haarlem	NEDERLAND
ZATERDAG	3/3	Toneelschuur, Haarlem	
DINSDAG	6/3	Toneelschuur, Haarlem	
WOENSDAG	7/3	Toneelschuur, Haarlem	
DONDERDAG	8/3	Toneelschuur, Haarlem	
VRIJDAG	9/3	Toneelschuur, Haarlem	
ZATERDAG	10/3	Toneelschuur, Haarlem	
WOENSDAG	14/3	deSingel, Antwerpen	BELGIË
DONDERDAG	15/3	deSingel, Antwerpen	
ZATERDAG	24/3	Secession, Wenen	OOSTENRIJK Wiener Festwochen
ZONDAG	25/3	Secession, Wenen	
DONDERDAG	29/3	Zagrebacko Kaz. Mladih, Zagreb	JOEGOSLAVIE Eurokaz
VRIJDAG	30/3	Zagrebacko Kaz. Mladih, Zagreb	
DINSDAG	10/4	deSingel, Antwerpen	
WOENSDAG	11/4	deSingel, Antwerpen	
ZATERDAG	5/5	Aula Magna, Granada	SPANJE Festival Internacional de Granada
ZONDAG	6/5	Aula Magna, Granada	
DONDERDAG	10/5	Stadsschouwburg, Rotterdam	NEDERLAND
VRIJDAG	11/5	Stadsschouwburg, Rotterdam	
ZATERDAG	12/5	Stadsschouwburg, Rotterdam	
DONDERDAG	24/5	Moskou	USSR
VRIJDAG	25/5	Moskou	
VRIJDAG	8/6	Theater Royal, Glasgow	GROOT-BRITANNIË
ZATERDAG	9/6	Theater Royal, Glasgow	
WOENSDAG	13/6	Theaterhaus Zürich	ZWITSERLAND
DONDERDAG	14/6	Theaterhaus Zürich	
VRIJDAG	15/6	Theaterhaus Zürich	
ZATERDAG	16/6	Theaterhaus Zürich	
DINSDAG	19/6	Théâtre de la Ville, Parijs	FRANKRIJK
WOENSDAG	20/6	Théâtre de la Ville, Parijs	
VRIJDAG	22/6	Théâtre de la Ville, Parijs	
ZATERDAG	23/6	Théâtre de la Ville, Parijs	
DINSDAG	26/6	Hangar 23, Rouen	FRANKRIJK Festival d'Eté de Seine-Maritime
WOENSDAG	27/6	Hangar 23, Rouen	
DONDERDAG	28/6	Hangar 23, Rouen	

DONDERDAG 26, VRIJDAG 27, ZATERDAG 28 APRIL 1990

JEAN-CLAUDE GALLOTTA EN GROUPE EMILE DUBOIS

LES MYSTERES DE
SUBAL

Terug van weggeweest: Gallotta!
Na Mammame en Docteur Labus, presenteert deSingel
de nieuwe avonturen van Frankrijks meest vooraanstaande
hedendaagse choreograaf.

In november 88 maakte het Singelpubliek kennis met de wereld van Jean-Claude Gallotta. Het werd een week barstensvol artistieke energie. Ze komen terug, de Gallottards. Wie zou immers aan hen kunnen weerstaan? Toen Jean-Claude Gallotta tien jaar geleden de Groupe Emile Dubois oprichtte, werd een nieuwe taal geboren. Een taal van het lichaam, dat de bestaande technische codes ondersteboven gooide en zijn eigen wetten volgde. Hoe moest dit werk omschreven worden? De Franse pers noemde het tegelijkertijd classicistisch en revolutionair. Hoedanook, Gallotta's mythologische wereld liet niemand onberoerd. Zijn geheimzinnige personages en pertinente - schokkende of ontroerende - beelden bleven lang in het geheugen hangen. De Groupe Emile Dubois bestaat uit vier vrouwen en vier mannen. Bij elke creatie vertrekt Gallotta vanuit het dansmateriaal dat zijn dansers al improviserend aanbieden, een dans 'bevrijd van de choreografie'. Gallotta gaat intuïtief tewerk zonder enige begrenzing aan zichzelf en

de anderen op te leggen. Het leven in al zijn paradoxen wordt geloond: orde en anarchie, het groteske en het luisterrijke, het zuivere en het troebele, het oogverblindende en het sobere, het verfijnde en het brutale. Het oeuvre van Gallotta zou je kunnen onderverdelen in twee categorieën. Tot de eerste categorie behoren de sagen waarin een stam op zoek gaat naar zijn identiteit, naar zijn wortels. De tweede categorie bestaat uit close-ups die zijn opgebouwd rond een bestaande dansfiguur zoals het duo of het trio. "Les Mystères de Subal" (première maart 1990) wordt precies een combinatie van deze twee categorieën. Een close-up van een sage dus. Betekent dit een symbiose tussen "Mammame" en "Docteur Labus"? Om dat te weten moeten het raadsel van de titel en uw deel van de droom elkaar ontmoeten. Zij zullen u ongetwijfeld naar Subal voeren, want daar alleen worden deze mysteries gedanst.

MAART IN DESINGEL

WO 14 . DO 15 / 20U

DANS
ROSAS
Stella

VR 16 / 14U
SCHOOLVOORSTELLING

TENEETER
Ifigenia (9+)

ZA 17 / 20U
SCHUMANN
WIENER SCHUBERT TRIO
Schumann . Brahms

ZO 18 / 15U

JONGE HELDEN
MEVROUW SMIT
Winterslaap (6+)

MA 19 / 10 EN 14U
SCHOOLVOORSTELLING

MEVROUW SMIT
Winterslaap (6+)

VAN 17 TOT 21
FILM

SJOSTAKOVITSJ
Een keuze van 8 films rond/of met muziek
van Sjostakovitsj

WO 21 . DO 22 . DI 27 .

WO 28
DI 3 APRIL / 20U
SJOSTAKOVITSJ
KWARTET

Het integrale kwartetoeuvre van
Sjostakovitsj

DO 22 TOT ZA 24 / 20U

ZO 25 / 15U
THEATER
DE TIJD
De reisleidster

VR 23 / 20U
REQUIEM
ENSEMBLE MUSIQUE OBLIQUE
LA CHAPELLE ROYALE

o.v. Philippe Herreweghe
Agnès Mellon, sopraan
Peter Kooy, bariton
Fauré . Bruckner

MA 26 / 20U
HOUTBLAZERS
HEINZ HOLLIGER KWINTET
Mozart . Beethoven . Holliger

APRIL IN DESINGEL

ZA 24 MAART TOT ZO 8 APRIL

TENTOONSTELLING
SEA TRADE CENTER
ZEEBRUGGE

Vijf ontwerpen
A.W.G.
Fumihiko Maki
Aldo Rossi
Rem Koolhaas
Charles Vandenhove en Ass.

ZO 1 / 11U
ZONDAGWERK
KAMERKOOR KVMC
o.l.v. Roger Leens

Zang

DI 3 / 20U
SJOSTAKOVITSJ
SJOSTAKOVITSJ
KWARTET
Slotconcert

VAN 3 TOT 7 / 20U
THEATER
DE TIJD
Jakov Bogomolov

DI 10. WO 11 / 20U
DANS
ROSAS
Stella

ZO 15 / 20U

MA 16 / 15U
HOOGDAGEN
SCHOLA CANTORUM BASILIENSIS
INSTRUMENTAAL ENSEMBLE
CAPRICCIO

Maria Christina Kiehr, sopraan
Tannie Willemstijn, sopraan
Andreas Scholl, contratenor
Gerd Türk, tenor
Ulrich Messthaler, bas

Paascantates Buxtehude

WO 18 / 20U
UIT DE MUNT
SYMFONIE-ORKEST VAN DE MUNT
o.l.v. Sylvain Cambérling
Francoise Pollet, sopraan

Mozart . Boesmans . Schubert

ZA 21 / 20U
NIEUW BELGISCH KAMERORKEST
o.l.v. Jan Caeyers
Jozef De Beenhouwer, piano
Mischa Maisky, cello
Augustin Dumay, viool

Schumann

ZO 22 / 15U

JONGE HELDEN
ATELIERS DE LA COLLINE
De laatste monsters (5+)

MA 23 / 10U EN 14U
SCHOOLVOORSTELLING
ATELIERS DE LA COLLINE
De laatste monsters (5+)

DI 24 / 20U
JONGE HELDEN
ATELIERS DE LA COLLINE
Soap (12+)

DI 24 / 14U
SCHOOLVOORSTELLING
ATELIERS DE LA COLLINE
Soap (12+)

WO 25 APRIL TOT VR 27 MEI
TENTOONSTELLING
W.J. NEUTELINGS
W.J. Neutelings in Antwerpen

DO 26. VR 27. ZA 28 / 20U
DANS
JEAN-CLAUDE GALLOTTA
GROUPE EMILE DUBOIS
Les Mystères de Subal

— PULLMAN —
PARK HOTEL
Antwerpen

1ste drank aan 1/2 prijs in de PULLMAN BAR
van het PULLMAN PARK HOTEL,
desguinlei 94,2018 Antwerpen
op vertoon van uw toegangskaart van DESINGEL

Desguinlei 94-B-2018 Antwerpen - tel.:03/2164800 -Telex:33368 - Telefax:03/2161712

deSingel wordt
gesubsidieerd door
de Vlaamse
Gemeenschap.
Dit seizoen werd
mogelijk gemaakt
dankzij de steun van
Agfa-Gevaert,
Gemeentekrediet
van België,
Knack,
De Nationale Loterij,
Opel-General Motors,
De Standaard
en S.W.I.F.T.